

ZMAJEV KRALJ

Nika Maj
ZMAJEV KRALJ

Redakcija Mateja Dermelj
Oblikovanje naslovnice Jana Pečecnik
Ilustracija na naslovnici Marko Rop
Prelom David Ožura

Zbirka SANJE Roman

Izdala in založila:
Založba Sanje d. o. o.
Alešovčeva 37, 1000 Ljubljana, Slovenija

Sozaložnik: Društvo Festival Sanje

© Sanje, 2008
Vse pravice pridržane

Oktober 2008

Prva izdaja

www.sanje.si

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.163.6-31

VRBANČIČ-Kopač, Nataša
Zmajev kralj / Nika Maj. - 1. izd. - Ljubljana : Sanje, 2008. -
(Zbirka Sanje. Roman)

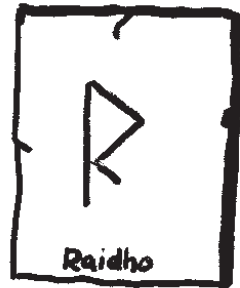
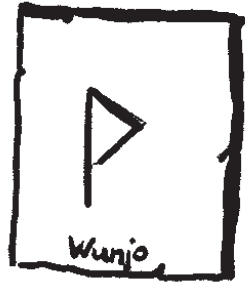
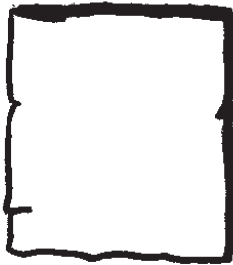
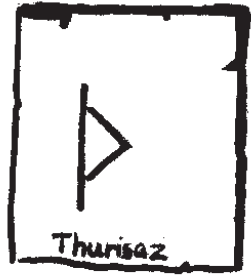
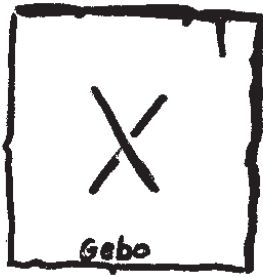
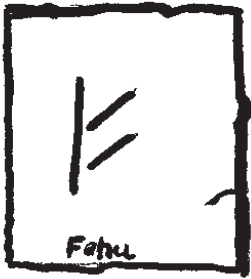
ISBN 978-961-6653-90-9 (broš.)
ISBN 978-961-6653-91-6 (trda vezava)

240435968

Nika Maj
ZMAJEV KRALJ

Ubogi nevednež, poglej:
le zakaj bi življenje imelo smisel,
zakaj bi imelo namen ali usodo –
dovolj je le polje za igro in nekaj figur ...

Preden se zgodba začne

»Dežela ni pomembna. Tudi čas ne. Dovolj je, če povem, da je živel. Nekoč, nekje ... To so bili časi,« je sivolasi starček puhnil iz dolge pipe in se s svetlimi očmi zazrl v obraze otrok, ki so pričakujoče strmeli vanj.

Moral se je nasmehniti. Kako mladi so, kako nedolžno gledajo njihove oči ...

»Ko bi za vedno ostali takšni, brez teže v duši, brez bremena na plečih in brez temnih misli v srcih,« je pomislil sam pri sebi.

Otroci so se nemirno presedli. Majhna punčka z dolgimi pšeničnimi kitami ga je pogledala z nebesno modrimi očmi. Ni se mogel spomniti njenega imena. Prijazno se ji je nasmehnil in jo vprašal: »In kako je tebi ime?«

»Saj veš, dedek. Tvoja vnučka sem,« ga je resno pokarala.

»Ah, da, saj res. Le kako sem lahko pozabil?« je zamomljal in se v zadregi popraskal po nosu.

Imena se še vedno ni mogel spomniti.

»Začni, dedek,« je odločno zahteval deček in se kar po kolenih pomaknil bliže. »Pripoveduj nam o Zmajevem kralju.«

Starec se je odsotno zagledal vanj. Te temne oči, ta odločni, neomajni pogled. Kje je že videl te oči?

»Staram se in spomin mi peša,« je utrujeno zamrmral in se pogreznil v moder oblak dima.

Misli so mu odplavale v daljavo in v duhu je zagledal samega sebe.

Kot mlad fant je stal pred gospodarjem in mu pogumno gledal v obraz.

»Tak tako,« je zamrmral in senca nejevolje mu je potemnila strogi obraz. »Odločil si se in ne boš več služil pri nas.«

Ni povetil pogleda. Prvič je stal pokonci, z dvignjeno glavo, in gledal gospodarju v obraz. Saj sploh ni bil tako velik, kot se mu je zdelo do takrat. Šele zdaj je videl, da njegove oči pod košatimi obrvmi ne

skrivajo moči, le neko sitno zlovoljnost. Siveči lasje in sključena ramena so odkrivali nekaj, kar je ponavadi skrnil smrdljiv alkoholni zadah. Robati debeli prsti so stisnili palico, a hlapec še vedno ni povetil oči.

»Saj sem vedel, da ne boš za nobeno rabo. Le zakaj sem te sploh redil, ti zalega ušiva?« je sitno zagodrnjal, potem pa samo iz navade zamahnil s palico.

Fantu je zažvižgala okoli ušes, a se ni umaknil. Le še trdneje je stisnil k sebi torbo s knjigami.

»Pa pojdi,« je gospodar zmajal z glavo, kot da ne bi mogel verjeti, da je palica zgrešila upornega hlapca, katerega hrbtu se je sicer vedno tako dobro prilegala.

Obrnil se je stran, kot da to ni njegova stvar. »Prislužil nisi nič. Kar te poznam, si bil navaden nič. Postopal si naokoli in sanjaril, neumno zijal v stare knjige in mislil, da si vreden več kot drugi. Umazan raztrganec in postopač.«

»Tako kot tvoj oče,« je še strupeno dodal in jezno pljunil predse.

»Delo pa je čakalo, ti lenoba hudičeva,« je nazadnje zavpil in le s težavo se je premagal, da ni spet dvignil palice.

Nekaj v fantovem pogledu ga je odvrnilo od tega. Mrko se je zagledal v hlapca in mu zapretel s prstom. »Glej, da te ne vidim več blizu hiše. Drugače bom spustil psa ...«

Fant ni več čakal. Jadrno se je zasukal in odhitel z dvorišča, ne da bi se še obrnil nazaj.

»Ime mu je bilo Noah,« je pokimal starec in se nasmehnil otrokom, ki so še vedno željno čakali, da bo začel pripovedovati.

PRVO POGlavJE

Nazaj v Ljubljano

Enej je živčno pritisnil na trobljo. Zatulila je gromko kot ladijski alarm in Enej je ob tem začutil kanček zadoščenja.

»Ah, nehaj, no,« ga je Maja nerazpoloženo ošinila s pogledom in se rahlo živčno pahljala s pisanim prospektom, ki ga je dobila na hrvaški meji.

Vse do tam sploh niso ugotovili, da Uroš s seboj nima niti osebne izkaznice, kaj šele potnega lista. Dejstvo, da tudi denarja ni imel, Eneja ni preveč presenetilo.

»Kaj pa vozniško?« je pametno vprašala Kala, ki je s prekrizanimi nogama meditirala na zadnjem sedežu avtodoma.

Uroš je iz prepolnega nahrbtnika še enkrat zmetal stvari.

»Sem mislil, da sem vzel s sabo vsaj zdravstveno izkaznico,« ga je zaskrbelo.

Hrvaški policist je gledal vse bolj jezno in ko sta se mu pridružila še dva, ki sta gledala skoraj tako jezno kot prvi, se je Uroš v zadregi popraskal po glavi. »Eemm. Kaj pa zdaj?«

Čez nekaj trenutkov so se že peljali nazaj proti Ljubljani. Enej je držal volan s tako močjo, da so se mu pobelili členki, in pri tem jezno stiskal ustnice. Maja je gledala skozi okno in se pretvarjala, da to ni njena stvar. Kala je na zadnjem sedežu spet padla v globoko zamaknjenost in Uroš, ki se je počutil krivega za napeto razpoloženje, je v opravičilo zamomljal: »Saj sta rekla, da se nam nikamor ne mudi?«

Enej je zaškrtal z zobmi, ker bi mu sicer od jeze razneslo možgane. Potem ko prekrasen, skoraj nov avtodom, v katerem je želel preživeti mirne počitnice z Majo, svojo novo trofejo,

nikakor ni hotel vžgati, je res zamrmral, da imajo časa na pretek, ni pa si mislil, da je to opazil še kdo drug.

Zdaj ko so že kakšnih deset minut stali pred Uroševim neuglednim blokom sredi enega od ljubljanskih betonskih spalnih naselij, je Enej pomislil, da se mu bo počasi zmešalo. S prsti je živčno bobnal po volanu in besno pogledoval sivi blok, kot bi verjel, da ga lahko samo z močjo volje poruši. Sploh ni vedel, kje stanuje Uroš, pa vendarle je v mislih streljal po rešetkastih balkonih, naloženih z raznovrstno šaro. Če bi bilo po njegovem, bi ta prekrasni, čeprav sposojeni, skoraj novi avtodom zdaj z Majo že parkirala v senci katerega od borovcev na Jadranski obali in morda celo namočila noge v morje. Ker ni bilo po njegovem, je v hudi opoldanski pripeki moral sedeti v zadušljivem vozilu in čakati tepčka, ki ne ve niti tega, da za potovanje v tujino potrebuje dokumente.

»A ne bi malo odprl oken?« je zasikala Maja, ne da bi ga pogledala.

Vzvišeno je odkimal in pomignil proti armaturni plošči. »A ne vidiš, da ima klimo?«

»Pa kaj?« je zarenčala Maja. »A potem se moramo pa vsi zadušiti?«

»Če ne bi ti silila, da mora s tabo na NAJINE počitnice še cel trop tvojih prijateljev, bi bila zdaj že v Dubrovniku,« se ni dal Enej.

Maja je s prospektom divje zamahnila po muhi, ki je plezala po oknu, in se pri tem po nesreči zadela v nos. Ni si mogla kaj, da ji ne bi šel Enej grozno na živce. Pobrskala je po torbi in izvlekla svoj najnovejši članek o alkaloidih v semenih navadnega kristavca. Ne da bi vedela, kaj bere, je besno buljila v črke in pri tem razmišljala, kako jo je lahko njena lastna mama spet brezčutno potunkala v godljo. Potem ko sta se z Markom razšla, jo je skoraj vsak dan poklicala in jadikovala, da je čas, da si naposled uredi življenje. V trenutku slabosti je popustila in privolila, da bo šla s svojimi dragimi starši med zimskimi počitnicami na smučanje v Avstrijo. V resnici bi bilo dosti pametneje, če bi dokončala članek,

ki ga je zdaj nezavedno mečkala v potnih rokah. Prav po zaslugi tega članka je bila na inštitutu tako zaposlena, da nekaj tednov ni niti pomislila na to, da bi poklicala Marka, in ker je tudi on ni poklical, je njuna ohlapna ljubezenska zveza razpadla takoj, ko ga je srečala objetega s svojo prijateljico iz vrtca. Zaradi tega presenetljivega dejstva se ni obremenjeval nihče razen Majine mame, ki je v tem prepoznala vnovičen kronski dokaz hčerine popolne nesposobnosti za normalno življenje.

No, pozneje je res šla skupaj s starši na smučanje. Tam je presenečena ugotovila, da si bodo apartma delili z družino, katere člani naj bi bili njihovi družinski prijatelji. V resnici jih Maja še nikoli ni videla, kar pa je ni odrešilo dejstva, da se je njihov polizani, razvajeni sinček Enej ves čas motal okoli nje. Samo zato, da bi mami dokazala, da v resnici je normalna, se mu ni pridružila pri pijači, ampak je z očali na polovici nosu ob večerih glavo tiščala v izpise rezultatov svoje raziskave. Pri tem se je grdo mrščila in se nalašč nevzgojeno praskala po nosu, a vse to neumnega Eneja ni odvrnilo od tega, da se ne bi še naprej vrtel okoli nje. Medtem je Majina mama Enejevi materi pojasnjevala, kako si želi vnukov in kako lepo si danes lahko mlada družina opremi svoje gnezdo pa kje bi bilo najbolje najeti kredit za mladi par. Ob tem je svojo nenormalno hčer obstreljevala s pogledi in ji z divjimi indijanskimi znaki poskušala dopovedati, naj se za božjo voljo nikar ne praska po nosu.

Samo zaradi članka ni imela dovolj energije, da bi se otesla osladnega Eneja, in še preden se je dobro zavedela, je ležal pri njej, na njenem kavču, glavo z dolgimi svetlimi kodri tiščal v njeno naročje in jo vztrajno motil, ko je primerjala vrednosti alkaloidov atropina in skopolamina v različnih vrstah razhudnikov. Zavzdihnila je, ko je pomislila, kako zlahka bi ga takrat zastrupila. Tako pa je samo odsotno pokimala, ko jo je vprašal, ali bi šla z njim na morje. Le toliko manevrskega prostora ji je pustil, da je v zadnjem trenutku zvelkla s seboj še svoja prijatelja, samo zato, da ne bi umrla od dolgega časa v njegovi osladni družbi. Pošknila je na zadnji sedež. Kala je z zaprtimi očmi mirovala v

nekakšnem čudnem položaju in očitno ni opazila, da ji po nosu polzi potna sraga. Ker si res ni želela, da bi se njena edina prijateljica zadušila v avtodomu, je odprla vrata. Z betonske ploščadi je v kabino puhnila zadušljiva vročina.

»A lahko, prosim, zapreš vrata?« je takoj zasitnaril Enej in Maji se je zdelo, da zloguje besede v taktu bobnanja s prsti po volanu.

»Pa ne, da si živčen?« mu je oponesla, ko ga je iznad očal strmo pogledala.

»A je zaspal ali kaj?« se je pridušal svetlolasec in se izogibal Majinemu pogledu.

Živčno je pogledal na uro.

»Ne, živčen pa res nisem,« se je pretegnil. »Samo žal mi je, ker nisva šla k tvoji mami na kosilo.«

Vedel je, da jo je s tem zadel v živo. S pogledom je besno usekala po njem, nato pa se je premagana skrila za člankom.

Kabino je poleg neznosne vročine in dveh nadvse zoprnih muh napolnila moreča tišina. Enej je že razmišljal, ali bi zapeljal na zaplato porumenele trate ob bloku in tako ujel vsaj majhen košček sence zase, ko je Uroš vendarle pritekel. Spotaknil se je ob robnik, se zadnji hip ujel za ogledalo avtodoma in se čudežno rešil rafala, s katerim ga je prestrelil Enejev pogled. Z majhno vijolično knjižico je pomahal po avtodomu in zadihano izjavil: »Sem vedel, da ga imam. Samo pozabil sem, da sem z njim podložil zvočnike.«

Enej je besno nastavljal ogledalo in ni dahnil niti besede. Maja je zabodeno strmela v članek in zdelo se je, da ne vidi in ne sliši. Kala kot ponavadi ni pokazala nobenega znaka življenja in Uroš se je skotalil na sedež.

»A bi zdaj, mogoče, zaprla vrata, da gremo?« je zagodrnjal Enej in se trudil, da v vzratnem ogledalu ne bi opazoval Uroša, ki se je lotil paničnega premetavanja stvari po nahrbtniku.

Maja ni rekla nič. Pretirano močno je zaloputnila vrata, vendar se je Enej uspešno pretvarjal, da ni ničesar opazil. Važno je pritisnil nekaj gumbov na GPS-u in s črnim zobotrebcom izbral enega od satelitov. Med glasnim ropotanjem v Uroševem nahrbtniku se je na zaslonu prikazal zemljevid in majhen rumen krogec je jasno

označil njihov položaj, nekje na pol poti med Brnikom in Kranjem.

»Kaj pa je zdaj to?« je polglasno zagodrnjal Enej in z zobotrebcom besno pritiskal v zaslon.

»A nisi rekel, da gremo?« je zagodrnjala Maja in si prizadevala oponašati njegov glas.

Enej je jezno zijal v GPS, in kot bi naprava začutila njegovo nejevoljo, je mulasto premaknila obroček in ta je počasi zlezal nekam na jug Ljubljane.

»Tako,« je zadovoljno zacmokal Enej in obrnil ključ.

Tokrat je motor vžgal brez obotavljanja in iz klimatske naprave je divje zapihal vroč zrak.

»Samo še malo počakajte. Samo še trenutek,« je z glavo, potopljeno globoko v nahrbtnik, zaklical Uroš.

»Kaj je spet?« je zarenčal Enej.

»Uf, sem že mislil, da sem jo izgubil,« je Uroš iz nahrbtnika zmagoslavno privlekel tristogramsko čokolado Milka, ki pa je takoj sumljivo omahnila navzdol.

»Jaz sem pa mislila, da iščeš tole,« je Kala poblislila s temnimi očmi, stegnila roko Urošu za hrbet in privlekla na dan njegova očala.

Povsem mehka čokolada je kljub svojemu ne preveč posrečenemu agregatnemu stanju tri od štirih popotnikov spravila v precej boljšo voljo. Enej si je medtem jezno grizel ustnice. Malo zato, ker si ni upal niti pomisliti, kakšen bo s čokolado popackan avtodom, še bolj pa zato, ker je GPS vztrajno kazal, da se peljejo nekje po jarku, čeprav res nedaleč stran od avtoceste. Vse do meje je na ves glas navijal Čuke in Maji se je zdel še za spoznanje bolj zoprni kot sicer. Tolažila se je z dejstvom, da tu ni zaradi počitnic (kot so mislili vsi), pač pa je imela v načrtu poseben manever. Že kot majhno punčko so jo privlačile strupene rastline, zato ni bilo naključje, da se je po študiju mikrobiologije začela raziskovalno ukvarjati prav s tem področjem.

Njene večne sanje so bile, da bi našla strupenjačo vseh strupenjač med rastlinami, o kateri kroži vsaj toliko bajk in neresnic, kot je

o njej znanega – zagonetno mandragoro. Skrivnostni *Mandragori officinarium* so številna ljudstva pripisovala čarovniške in magične lastnosti, o katerih govori tudi njeno nemško ime »čarovniško zelje«. Koren mandragore, znan pod imenom *alrauna*, so pogosto uporabljali kot amulet, ne le zaradi magičnega delovanja in ker je bil zelo strupen, ampak tudi zaradi njegovega nenavadnega videza, ki spominja na človeško telo. In prav ta koren si je Maja nadvse želela dobiti. Želja je bila dovolj močna, da je v imenu nesmiselnih počitnic nekje na jugu Jadrana sklenila žrtvovati dva tedna svojih raziskav – samo zato, da bo imela priložnost poiskati skrivnostni koren.

Zadnji kilometer pred mejo so sredi grobne tišine vsak pri sebi tuhtali, kaj vse so pozabili doma, in neprijeten občutek ni izginil niti potem, ko so policiste in carinike pustili za seboj.

»No, ljubica, pa smo,« je spravlljivo pokimal Enej, ko je rumeni krogec na GPS-u končno spet zlezel na cesto.

»No, vidiš, ljubček,« je odsotno odgovorila Maja in iznad svojega članka ni dvignila niti nosu.